

การศึกษา

เทศกาลของลาว ตอนที่ ๑

ลาวมีเทศกาลสำคัญหลายเทศกาลคล้าย ๆ ของไทย เทศกาลแรกที่จะกล่าวถึงคือ เทศกาลสงกรานต์ลาว ในที่นี้จะขอเล่าถึง คำงานสิริภาพ คำ นาน สง ก้าน หมายถึง คำงานสงกรานต์ ของลาวดังนี้ สงกรานต์ลาวเป็นเทศกาลเนื่องในวันขึ้นปีใหม่ของลาวซึ่งกำหนดตามสุริยคติ ปรกติจะตกในวันที่ ๑๓, ๑๔, ๑๕ เมษายน ของทุกปี วันที่ ๑๓ คือวันมหาสงกรานต์ ต่อมาเป็นวันเนา คือวันที่ ๑๔ (วันเนาคือวันที่อยู่ถัดจากวันมหาสงกรานต์) วันที่ ๑๕ คือวันเถลิงศกสงกรานต์ ขึ้นจุลศักราชใหม่ เป็นวันที่ดวงอาทิตย์โคจรขาดจากราศีมีน ขึ้นสุริยคติเมษได้ดวงหนึ่งแล้ว นับเป็นวันขึ้นปีใหม่ของลาว

ประเพณีลาวเกี่ยวกับวันสงกรานต์ ก่อนวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๕ ผู้สูงอายุพอบ้าน จะเดือนให้ประชาชนในหมู่บ้านไปทำบุญสงพระในตอนเช้าของวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๕ โดยทางวัดจะตีระฆังหรือกลองเป็นสัญญาณบอก เชิญชวนให้ประชาชนในหมู่บ้านไปรวมกันที่วัด แล้วอัญเชิญพระพุทธรูปลงมาประดิษฐาน ณ ที่เตรียมไว้ที่หน้าโบสถ์ แล้วนำน้ำหอมใส่ขันจัดตั้งไว้ตรงหน้าของแต่ละคน มีดอกไม้สำหรับไหว้พระ แล้วพร้อมกันกล่าวคำบูชา ประกาศ สัมภเวชะดา สัก เก เท ะ ดา หมายถึง อัญเชิญเทวดา แล้วจึงตั้งจิตอธิษฐานขอพร ขอให้ตนเองและครอบครัวมีความสุข ความเจริญ หรือ

ขอสิ่งที่เป็นสิริมงคลมาสู่ตนและครอบครัว แล้วจึงนำน้ำหอมพร้อมดอกไม้ที่เตรียมมาไป ริด สด หมายถึง สงพระพุทธรูปและพระสงฆ์ แล้วนำน้ำที่สงพระพุทธรูป ซึ่งมีภาชนะรองรับน้ำที่สงไว้ เพื่อนำไปพรมศีรษะลูกหลานที่บ้าน และตามบ้านเรือนที่อยู่อาศัย รวมทั้งสัตว์ที่เลี้ยงไว้ เช่น วัว ควาย และที่ ไร่ นาด้วย เพราะเชื่อว่าเป็นน้ำศักดิ์สิทธิ์ ถ้าปฏิบัติต่อเนื่องทุก ๆ ปี ก็จะทำให้พวกเขาอยู่ดีมีสุข วันรุ่งขึ้นตอนบ่ายประมาณ ๓-๔ โมงเย็น ผู้สูงอายุและหนุ่มสาวก็จะชวนเพื่อน ๆ ไปที่วัดพร้อมขนาน้ำหอมไปสงพระพุทธรูปองค์อื่น ๆ ที่จัดเตรียมไว้ที่หน้าโบสถ์ ในบริเวณวัดนั้น แล้วจึงมารดน้ำผู้สูงอายุ และผู้ที่พวกเขาเคารพนับถือ แล้วจึงโปรดหรือสาธตน้ำทุก ๆ คนที่มาร่วมงานในวัด เพื่อเป็นการให้พร และส่งความสุขให้ซึ่งกันและกัน เมื่อถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ เป็นวันอัญเชิญพระพุทธรูปขึ้นไปประทับ ณ ที่เดิม ในเวลาเย็นก็ไปร่วมฟังพระสงฆ์สวดมนต์ สูดมูງดูบ สูด มุง คุณ หมายถึง สวดมนต์เพื่อเป็นสิริมงคล

คำงานสิริภาพ คำ นาน สง ก้าน ยังมีต่อคราวหน้า.

วิเชียร อ่ำพนรัักษ์ เขียว
ชลธิชา สุดมุข สรุ